

Ranko Marijanović

Fakultet za menadžment u sportu

Beograd

Informisanost studenata o univerzitetskom sportu

Apstrakt

U ovom tekstu razmatra se informisanost studenata o univerzitetskom sportu, značaj i potreba fizičkog vežbanja i motivisanosti za rekreativno vežbanje. Cilj naučnog istraživanja i sprovedene ankete bio je da se identifikuje stepen informisanosti studenata o univerzitetskom sportu u Republici Srbiji, da se identifikuje značaj potrebe za fizičkim vežbanjem, kao i nivo motivisanosti za rekreativno vežbanje. U naučnom istraživanju primenjen je metod anketiranja upitnicima iz navedenih oblasti. Istraživanje je sprovedeno na Alfa Univerzitetu u Beogradu, na Beogradskom univerzitetu i na Prištinskom univerzitetu. Na osnovu rezultata istraživanja može da se zaključi da studenti nisu dovoljno informisani o organizaciji i funkcionisanju univerzitetskog sporta, da nisu motivisani za fizičko i rekreativno vežbanje i da se veoma malo bave sportom.

Gljučne reči: Informisanost, univerzitetski sport, fizičko vežbanje, menadžment u sportu, značaj fizičkog vežbanja, rekreativno vežbanje

UVOD

U ovom tekstu razmatra se informisanost studenata o univerzitetskom sportu, u domenu značaja i potrebe fizičkog vežbanja i u domenu motivisanosti za rekreativno vežbanje.

Cilj naučnog istraživanja i sprovedene ankete bio je da se identifikuje stepen informisanosti studenata o univerzitetskom sportu u Republici Srbiji, i da se identifikuje značaj potrebe za fizičkim vežbanjem, kao i nivo motivisanosti za rekreativno vežbanje.

U naučnom istraživanju primenjen je metod anketiranja upitnicima iz navedenih domena.

Radi realizacije plana naučnog istraživanja, izvršeno je anketiranje 150 studenata sa tri univerziteta u Republici Srbiji i to: Alfa Univerziteta, Beogradskog univerziteta i Prištinskog Univerziteta.

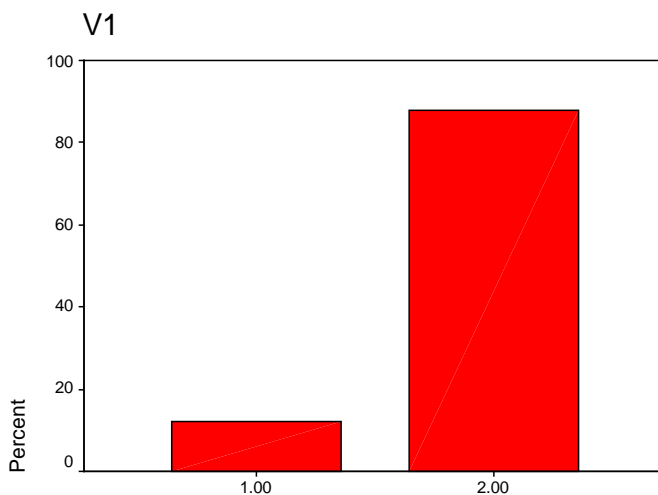
Rezultati istraživanja iz oblasti informisanja o univerzitetskom sportu

Slede rezultati istraživanja i diskusija u vezi sa rezultatima primenjenih anketa iz oblasti informisanja o univerzitetskom sportu.

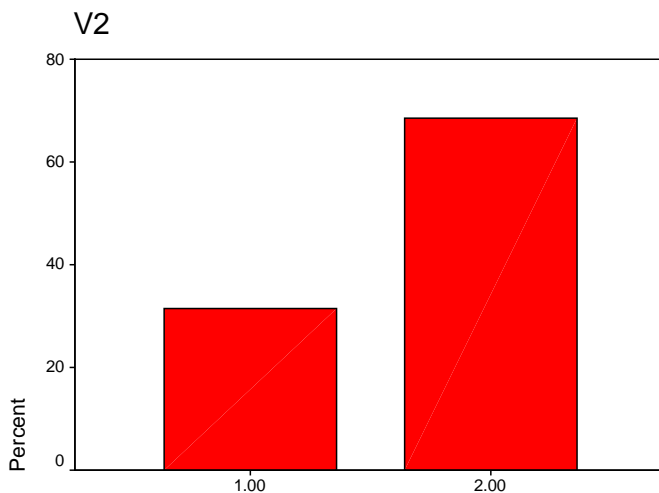
		Ne (1)	Da (2)	N %
V1	Da li ste čuli da postoji univerzitetski sport?	18 12,0%	132 88,0%	150 100%
V2	Da li ste zadovoljni radom menadžmenta koji organizuje sportske aktivnosti na vašem univerzitetu?	47 31,3%	103 68,7%	150 100%
V3	Da li ste informisani o sportskim aktivnostima na vašem univerzitetu?	39 26,0%	111 74,0%	150 100%
V4	Da li znate kada su održane prve svetske univerzitetske igre?	126 84,0%	24 16,0%	150 100%
V5	Da li znate da je naša zemlja organizator Univerzijade?	21 14,0%	129 86,0%	150 100%
V6	Da li znate koja se po redu Univerzijada kod nas održava?	111 74,0%	39 26,0%	150 100%

V7	Da li se slažete da se uvede obavezna nastava fizičkog vaspitanja na univerzitetima?	28 18,7%	122 81,3%	150 100%
----	--	-------------	--------------	-------------

Na pitanje (v1) "Da li ste čuli da postoji univerzitetski sport?", 12% anketiranih je negativno odgovorilo, dok je 88% anketiranih potvrdilo da znaju o postojanju studentskog sporta. Ovim rezultatom možemo biti relativno zadovoljni jer se pokazalo da je velika većina, skoro 9/10 studenata upoznato sa ovom kategorijom sporta. Verovatno većom aktivnošću menadžmenta fakulteta i univerziteta, kao i osoba zaduženih za studentski sport pri fakultetima i univerzitetima, taj procenat bi mogao doći do 100% što bi bilo poželjno, ali i očekivano od osoba koje studiraju.

V1

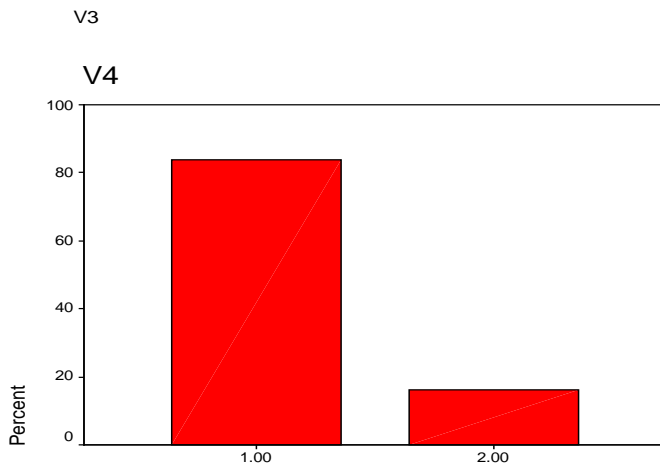
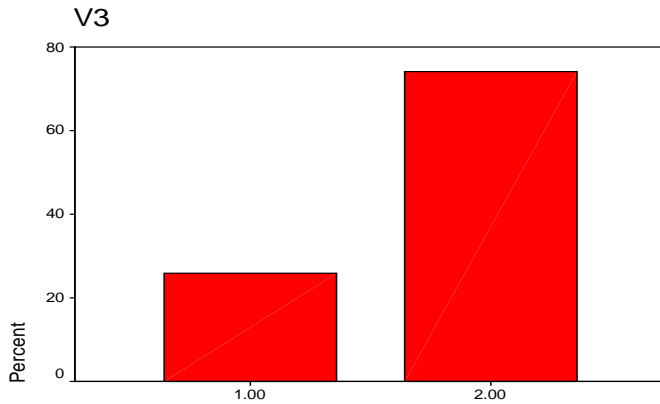

V2

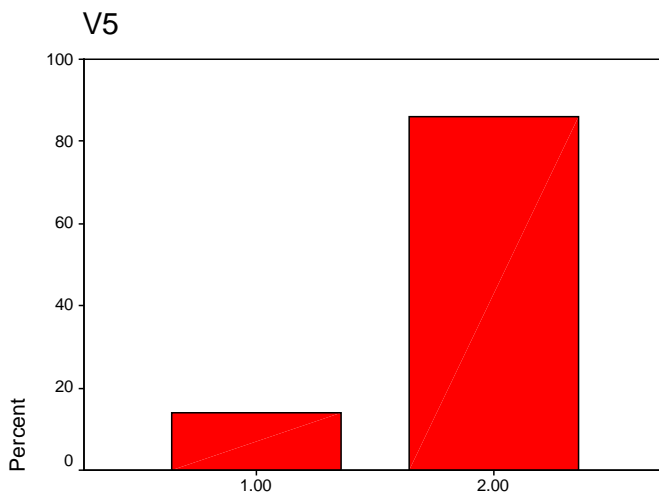
Na sledeća dva pitanja (V2, V3), “Da li ste zadovoljni radom menadžmenta koji organizuje sportske aktivnosti na vašem univerzitetu?” i “Da li ste informisani o sportskim aktivnostima na vašem univerzitetu?” dobila se relativna slična distribucija frekvencija odgovora i verovatno ove rezultate možemo povezati sa postojanjem 12% studenata koji ne znaju da postoji univerzitetski sport. Dakle, 31,3% studenata nije zadovoljno sa radom menadžmenta koji organizuje sportske aktivnosti na univerzitetu i 26% studenata nije informisano o sportskim aktivnostima na univerzitetu. S obzirom da više od $\frac{1}{4}$ studenata nije informisano o sportskim aktivnostima na univerzitetu, ove rezultate možemo smatrati relativno zabrinjavajućim jer se radi o relativno velikom procentu studenata.

Podatak da je nešto više od $\frac{2}{3}$ studenata zadovoljno sa radom menadžmenta koji organizuje sportske aktivnosti i da je skoro $\frac{3}{4}$ studenata informisano o sportskim aktivnostima, samo naizgled predstavlja prihvatljiv procenat, posebno u našoj sredini koja pretenduje da bude tzv. „sportska sredina”, „sportska nacija”, znajući da je baš studentska populacija predvodnica sportskih aktivnosti. U svim budućim

strategijama razvoja sporta, posebno strategijama razvoja univerzitetskog sporta, mora se težiti postizanju stopostotnog broja studenata koji su informisani o sportskim aktivnostima na univerzitetu i veoma visokom procentu studenata koji su zadovoljni radom menadžmenta koji organizuje sportske aktivnosti na univerzitetu.

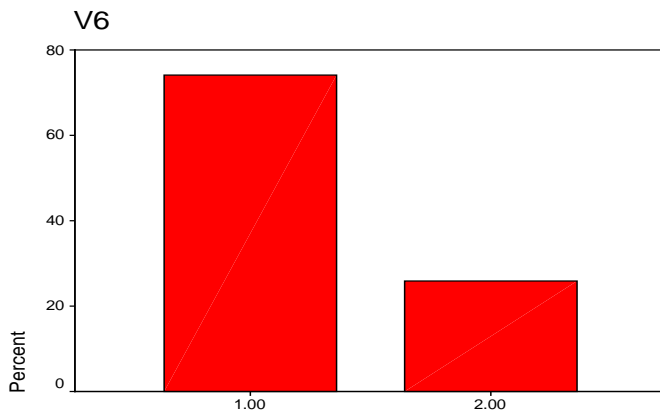

V4

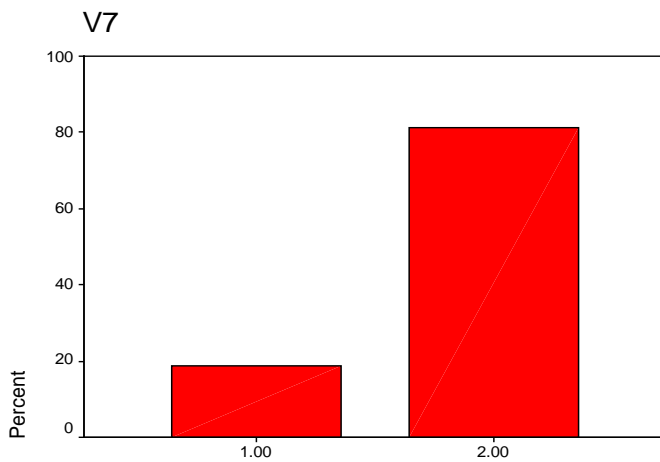

V5

Odgovori anketiranih studenata na tri sledeća postavljena pitanja (V4, V5, V6) mnogo više zabrinjavaju jer ukazuju na širi problem, a to je loša opšta informisanost studenata. Radi se o tome da izuzetno veliki broj studenata ne zna kada su održane prve svetske univerzitetske igre (84%), koja se po redu Univerzijada kod nas održava (74%), a čak 14% studenata uopšte i ne zna da je naša zemlja organizator Univerzijade. S obzirom da je sport već odavno globalni fenomen u pravom smislu te reči, da su sportski događaju najgledaniji događaji uopšte, poredeći ih sa bilo kojim drugim događajima, ovako visoka loša informisanost naših studenata ukazuje na to da oni najverovatnije vrlo neredovno prate štampu, informativne emisije na televiziji. Ujedno to je i dokaz da se pokazuje nedovoljna aktivnost onog dela menadžmenta, pri fakultetima i univerzitetima, koji je zadužen za univerzitetski sport i fizičko vežbanje studenata. Ukoliko je deo populacije koji je potencijalno najobrazovaniji, najprogresivniji, deo populacije od koje se očekuje da “sutra upravlja našim društvom”, a to je populacija studenata i visokoobrazovanih, dobijeni rezultati treba da zabrinjavaju i da upute na šire akcije onih koji su zaduženi za sport uopšte, a posebno za univerzitetski sport.

V6

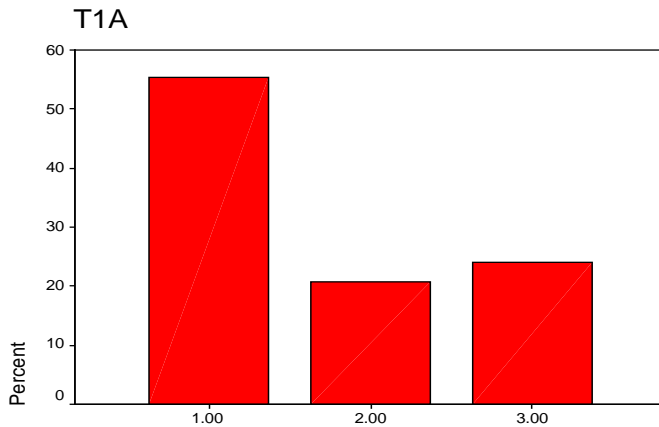
V7

*Rezultati istraživanja u domenu značaja
i potrebe fizičkog vežbanja*

Postoji izražena svest velike većine studenata o značaju i potrebi fizičkog vežbanja (V7). To potvrđuju rezultati: preko 4/5 studenata (81,3%) saglasni su sa tvrdnjom da je potrebno uvođenje obavezne nastave fizičkog vaspitanja na univerzitetima. Ovako visok procenat saglasnosti među studentima potvrđuje tezu o tome da smo mi tzv. „sportska nacija” i to treba iskoristiti. Dobra volja i znanje o značaju fizičkog vežbanja jeste prva pretpostavka uspeha u promovisanju zdravog načina života, a fizičko vežbanje je baš najvažnije u tom lancu aktivnosti.

	Tvrdnje	Ne slažem se (1)	Nemam mišljenje (2)	Slažem se (3)	prosečna vrednost
T1A	Tokom dana često osećam napetost	83 55,3%	31 20,7%	36 24,0%	1,68
T2A	Na fakultetu me veoma lako iznerviraju	96 64,0%	20 13,3%	34 22,7%	1,58
T3A	Vežbanje mi pomaže da se bolje koncentrišem i bolje učim	11 7,3%	16 10,7%	123 82,0%	2,75
T41A	Veoma mi prija napor tokom vežbanja	20 13,3%	20 13,3%	110 73,4%	2,60
T5A	Najviše mi prijaju vežbe istezanja	29 19,3	43 28,7%	78 52,0%	2,33
T6A	Osećam veliko rasterećenje posle vežbanja	8 5,3%	17 11,3%	125 83,3%	2,78
T7A	Vežbe snage u teretani me smiruju	52 34,7%	39 26,0%	59 39,3%	2,05

T8A	Između TV serija i vežbanja uvek biram vežbanje	23 15,3%	31 20,7%	96 64,0%	2,48
T9A	Između tretmana u solarijumu i vežbanja uvek biram vežbanje	12 8,0%	13 8,7%	125 83,3%	2,75
T10A	Između kafe sa prijateljem/icom i vežbanja uvek biram vežbanje	63 42,0%	32 21,3%	55 36,7%	1,95
T11A	Studenti se u Srbiji veoma malo bave sportom	17 11,3%	33 22,0%	100 66,7%	2,55

T1A

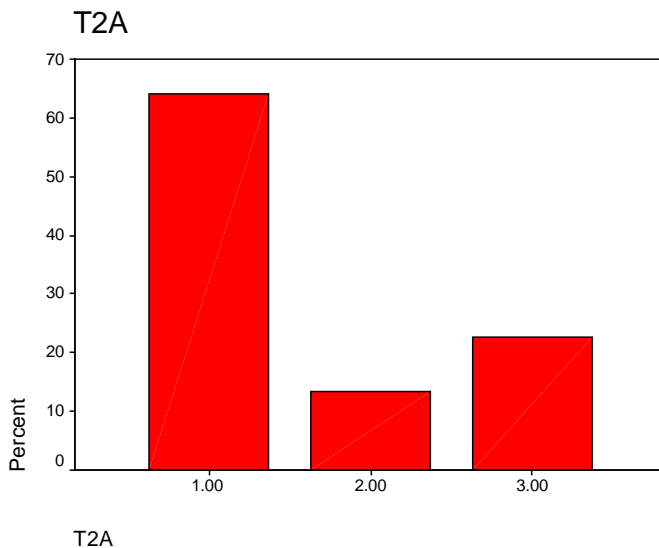
Na tvrdnju „Tokom dana često osećam napetost” (T1A) skoro $\frac{1}{4}$ anketiranih studenata (24%) je potvrdno odgovorila.

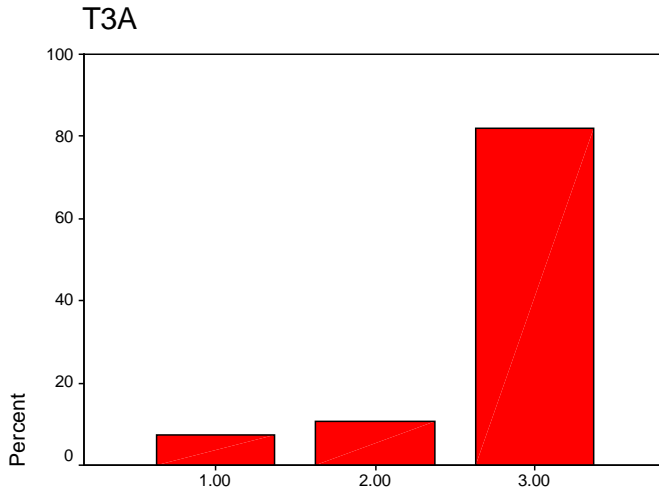
Ovo se može smatrati relativno zabrinjavajuće, zbog toga što 20,7% anketiranih o ovoj tvrdnji nema mišljenje, pa ukoliko bi oni bili primorani

da se ipak izjasne, pitanje je u kom smeru bi išao njihov odgovor – slaganja ili odbijanja.

Više od polovine anketiranih studenata (55,3%) nije se složilo sa tvrdnjom da tokom dana osećaju napetost.

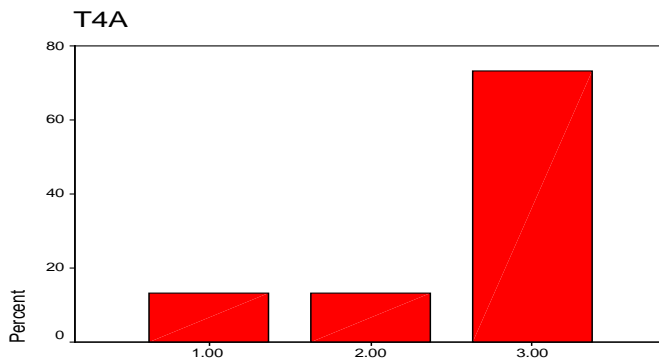
Skoro 2/3 studenata ne prihvataju tvrdnju (T2A) da „Na fakultetu me veoma lako iznerviraju” (64%), dok se 22,7% anketiranih slaže sa iznetom tvrdnjom. U svakom slučaju, 1/5 do ¼ studenata oseća anksioznost, strepnju, lako se iznerviraju (T1A i T2A) što je relativno visok procenat, posebno ukoliko uzmemo u obzir neopredeljene ispitanike jer ne znamo ništa o njihovim osećanjima.

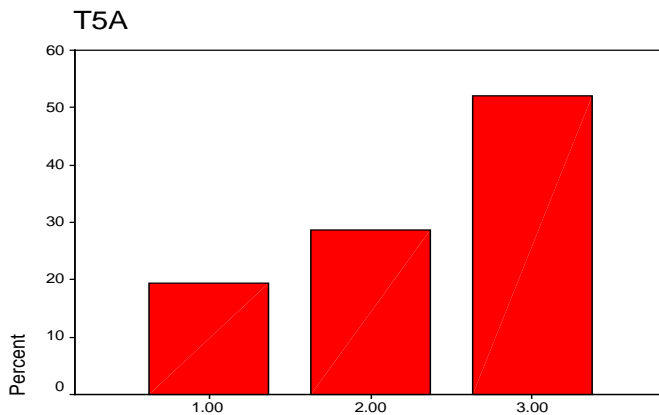

T3A

Veliki broj studenata (82%) je svestan značaja fizičkog vežbanja i tvrde da im „Vežbanje pomaže da se bolje koncentrišu i bolje uče” (T3A). Zanimljivo je procenat onih koji se sa takvom tvrdnjom ne slažu (7,3%) ili o tome nemaju mišljenje (10,7%). Skoro $\frac{3}{4}$ anketiranih se slaže (73,4%) sa tvrdnjom da im „Veoma prija napor tokom vežbanja” (T4A), dok se 13,4% anketiranih ne slaže sa ovom tvrdnjom.

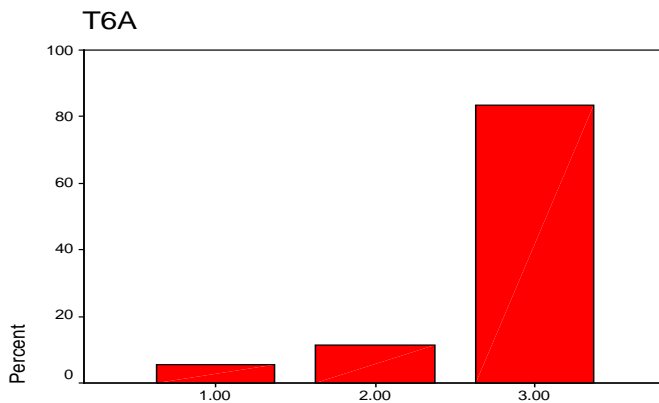
T4A

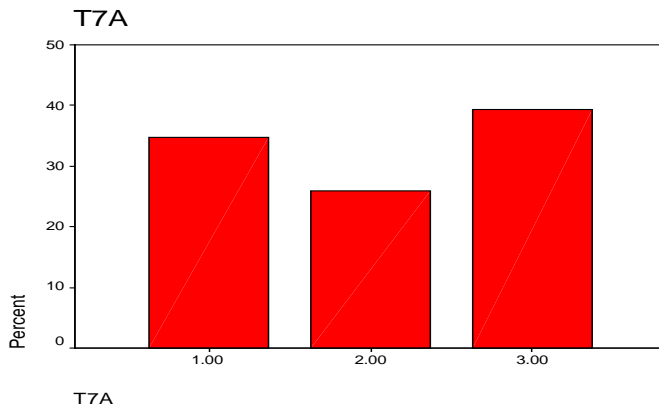
T5A

Nešto više od polovine anketiranih (52%) se slaže sa tvrdnjom (T5A) da im „najviše prijaju vežbe istezanja”, dok 19,3% ne prihvata ovakvu tvrdnju. Značajan procenat anketiranih studenata (83,3%) slaže se sa tvrdnjom (T6A) - „osećam veliko rasterećenje posle vežbanja”, što se poklapa sa ranije iznetom tvrdnjom - „vežbanje pomaže da se bolje koncentrišem i bolje učim“.

Ovo pokazuje stabilnost u mišljenju studenata o značaju fizičkog vežbanja i njihovu zrelost i svesnost o ovoj potrebi.

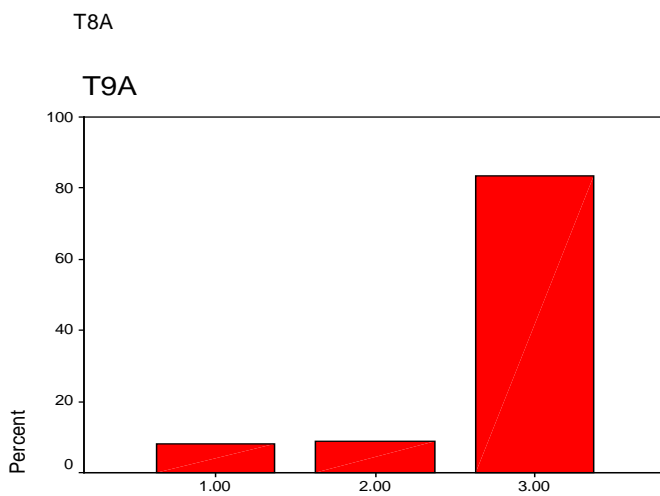
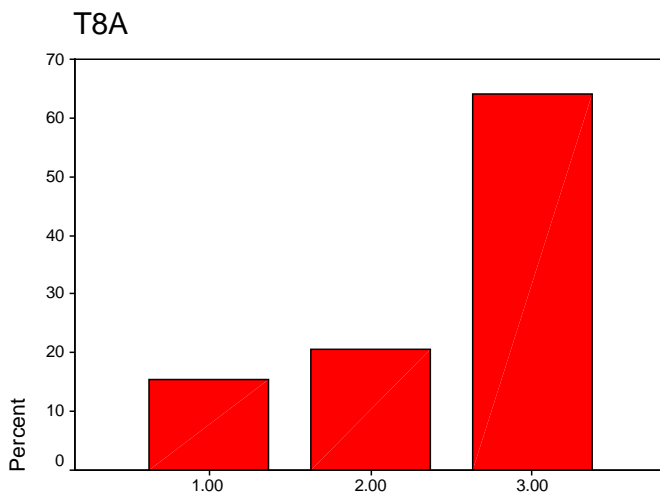

T6A

Iz odgovora anketiranih može da se zaključi o tome koji oblik vežbanja im najviše odgovara. Na tvrdnju (T7A) da ih „vežbe u teretani smiruju”, 39,3% je iskazalo slaganje, ali to je manje od ranije iznete tvrdnje o tome da anketiranima najviše prijaju vežbe istezanja (52%). Procenat neopredeljenih se skoro poklapa kod obe iznete tvrdnje što upućuje na zaključak da bi se oni najradije opredelili za neku treću vrstu vežbanja, npr. aerobik, džoging, akvabik i sl. Skoro 2/3 anketiranih (64%) “između TV serija i vežbanja uvek bira vežbanje” (T8A).

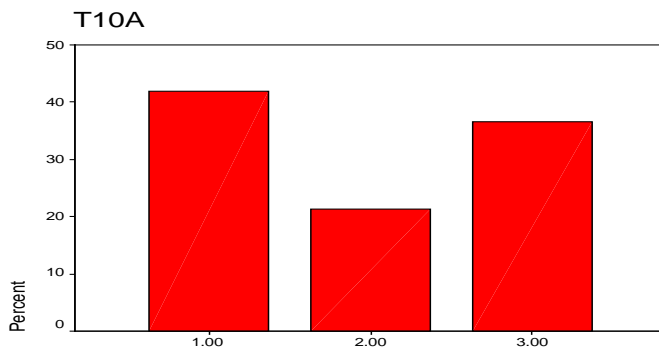
Ovu tvrdnju bi verovatnije trebalo zameniti sa „između TV serija i vežbanja radije biram vežbanje” jer relativno nedovoljan broj aktivnih vežbača studenata ukazuje da ovde oni pre iskazuju svoje mišljenje nego spremnost za aktivnost.

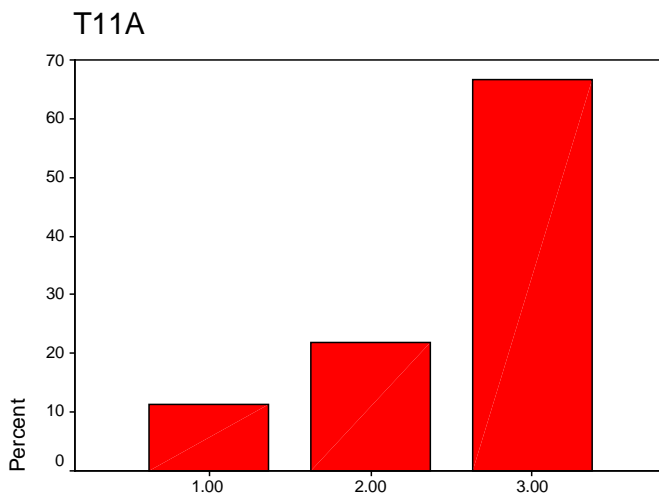
T9A

Veoma visok procenat anketiranih (83,3%) smatra da „između tretmana u solarijumu i vežbanja uvek bira vežbanje” (T9A).

Međutim, većina anketiranih „između kafe sa prijateljem/prijateljicom i vežbanja” (T10A) ipak ne bira vežbanje (42%). I ovo se može smatrati zabrinjavajućim.

T10A

T11A

Na tvrdnju da se „studenti u Srbiji veoma malo bave sportom“ (T11A), 2/3 anketiranih (66,7%) iskazalo je svoje slaganje, dok se 11,3% ne

slaže. Ovo pokazuje da anketirani studenti, uz prethodne rezultate da dobro procenjuju značaj fizičkog vežbanja, dobro procenjuju i brojnost, tj. nedovoljan broj onih koji se zaista bave fizičkim vežbanjem.

Rezultati istraživanja iz oblasti motivisnosti za rekreativno vežbanje

U istraživanju motiva za rekreativno vežbanje, anketiranim studentima je ponuđeno 8 različitih motiva koji su međusobno ukršteni, tako da je dobijeno 28 parova. Namera je bila da se utvrdi koji motiv je dominantniji, tj. važniji. Pokazalo se da je zdravlje izdvojeno 7, tj. najveći broj puta prilikom ukrštanja u svakom paru motiva - šta je najvažnije.

Zatim sledi druženje (6 puta), zabava (4 puta), relaksacija (4 puta), životni stil (3 puta), razvoj snage (3 puta), lepota (1 put), dok višak kilograma nije izdvojen kao odgovor niti jedanput.

	Dominantan motiv:
Zdravlje	7
Druženje	6
Zabava	4
Relaksacija	4
Životni stil	3
Razvoj snage	3
Lepota	1
Višak kilograma	0

Okako rangirani motivi pokazuju da su studenti veoma dobro procenili zdravlje kao dominantn motiv za rekreativno vežbanje.

Zaključak

Na osnovu rezultata istraživanja može da se zaključi da studenti nisu dovoljno informisani o organizaciji i funkcionisanju univerzitetskog sporta i da se veoma malo bave sportom zbog nedostataka motivacije i

objektivnih okolnosti koje se odnose na slabu organizovanost i nedostatak finansijskih sredstava za sportska takmičenja.

Na osnovu iskustva u toku rada na organizaciji studentskih sportskih takmičenja sistematizovan je čitav niz mera i predloga koji mogu da doprinesu razvoju univerzitetskog sporta. Naravno da je propagiranje studentskog sporta, uz odgovarajuća finansijska sredstva veoma jednostavan zadatak, ali daleko složenije je ostvariti unapređenje studentskog sporta u uslovima ekonomske krize. S toga ćemo ovde navesti nekoliko primera propagiranja univerzitetskog sporta koji ne zahtevaju finansijska ulaganja ili samo minimalne investicije.

U više navrata poznati sportisti su zamoljeni da posete fakultete na području Beograda i održe predavanja ili da kroz neformalno druženje sa studentima iznesu svoja iskustva.

U najvećem broju slučajeva vrhunski sportisti nisu tražili nikakvu nadoknadu i rado su se odazivali ovakvim pozivima. Predlog za jedno od budućih naučnih istraživanja bi mogao da bude: istraživanje u kom procentu je direktan kontakt sa vrhunskim sportistima uticao na razvoj rekreacije i bavljenje sportom među studentima.

Organizacija studentskih sportskih igara u okvirima fakulteta je moguća uz minimalna ulaganja u okviru postojećih kapaciteta, pri čemu je druženje i obeležavanje određenih jubileja način za propagaciju studentskog sporta.

Opremanje klupskih prostorija u okvirima pojedinih fakulteta u kojima bi se studenti družili sa licima zaduženi za univerzitetski sport takođe ne zahteva velika ulaganja, a doprinosi poboljšanju informisanosti o sportu među studentima. U okviru Alfa Univerziteta u profesorskoj kancelariji oformljen je Muzej sporta u kome su izloženi pehari sa studentskih takmičenja i fotografije koje dokumentuju druženje vrhunskih sportista sa studentima. Vizuelni kontakt sa ovakvom vrstom prezentacije doprinosi da se studenti zainteresuju za sport na univerzitetu.

Organizacija studentskog sporta uz obezbeđenje određenih materijalnih sredstava je za stručnjake u ovoj oblasti rutinski posao uz tačno utvrđenje aktivnosti. Već prema postojećim sredstvima obezbeđuju se uslovi za treninge, angažman profesionalnih trenera i formiranje takmičenja na

raznim nivoima. Za ovakvu organizaciju je potrebno animirati sponzore i na drugi način iznaći finansijska sredstva.

Literatura:

1. Ansoffl. And E. Mc Donnell (1990) *Implanting Strategic Management*, sec. Ed., Prentice-Hall New York
2. Bulonj, P. (1984) *Olimpijski duh Pjera de Kubertena*, Narodna knjiga, Beograd.
3. Chelladurai, P. (1999) *Human Resource Management in Sport and Recreation*, Human Kinetics, USA.
4. Đorđić, V. (2005) *Mladi sportisti i visoko obrazovanje*, I međunarodna konferencija: Menadžment u sportu, Fakultet za menadžment u sportu Univerziteta "Braća Karić", Beograd.
5. Gillet, B. (1970) *Histoire du sport*, prevod sa francuskog Karla Budora, Matica Hrvatska, Zagreb.
6. Marijanović, Ranko (2011) *Univerzitetski sport*, Beograd: Alfa univerzitet.
7. Radovanović, Đorđe (1987) *Fizička kultura studentske omladine*, Beograd.

Ranko Marijanović

Students' awareness of university sports

Summary

This text discusses the awareness of students about university sports. The aim of the survey was to demonstrate the level of awareness of students about university sports in the Republic of Serbia. In this scientific research the method of survey by questionnaires was used in the field of students' awareness about the organization and functioning of university sports and about the motives for recreational exercise. The research was conducted at the Alpha University of Belgrade, at the University of Belgrade and at the University of Prishtina. Based on the research results, it can be concluded that students are not sufficiently informed about the organization and functioning of university sports and that they practice sport very little, due to lack of motivation and objective circumstances relating to poor organization and lack of funding for sports competitions. Propagation of university sport, with adequate financial resources, is a very simple task, but it is far more complex to achieve improvement of university sports in the times of economic crisis.

Keywords: Awareness, university sport, physical exercise, the management of the sport, the importance of physical exercise, recreational exercise.